

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	18XCdo/37/2016
Identifikačné číslo spisu:	7712215292
Dátum vydania rozhodnutia:	12.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7712215292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Frídrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11C 132/2012, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 5. augusta 2015 č. k. 1Co 725/2014-145, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na prerušenie konania z a m i e t a .
Dovolenie o d m i e t a .
Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce uznesením zo 14. decembra 2012 č. k. 11C 132/2012-24 uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zaplatiť súdny poplatok v sume 4.950,- eur (75 x 66,- eur) za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Krajský súd v Košiciach na odvolanie navrhovateľa uznesením z 5. augusta 2015 č. k. 1Co 725/2014-145 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ktorý správne právne posúdil, ak uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. K odvolaniu uviedol, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že v konaní nepodal námietku zaujatosti vo vzťahu k sudcom Okresného súdu Michalovce. Odvolací súd pritom poukázal na ust. § 15a ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O. s. p. Odvolací súd bol toho názoru, že navrhovateľ v konaní uplatnil námietku zaujatosti, ktorá má obligatórne náležitosti vyžadované ust. § 15a ods. 3 O. s. p. vzhľadom na to, že navrhovateľ tvrdil, že podľa rozvrhu práce na súde prvého stupňa neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý, správne súd prvého stupňa postupoval, ak podania navrhovateľa podľa obsahu posúdil ako uplatnenú námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O. s. p. Za

dôvodné odvolací súd nepovažoval ani odvolanie navrhovateľa, ak vychádza z názoru, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch v konaní súdne poplatky nemá platiť. Odvolací súd poukázal na ust. § 4 ods. 1 písm. k/ predmetného zákona ako aj na položku 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Odvolací súd uviedol, že zákon na oslobodenie, či už vecné (§ 4 ods. 1) alebo osobné (§ 4 ods. 2) sa vzťahuje iba na súdny poplatok z návrhu na začatie konania. Len oslobodenie na základe rozhodnutia a to podľa § 138 ods. 1 O. s. p. zvyhodňuje účastníkov vo väčšom rozsahu. Navrhovateľ však v konaní nebol súdnym rozhodnutím oslobodený od súdnych poplatkov. Z tohto dôvodu skutočnosť, že konanie (o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom) je od súdnych poplatkov vecne oslobodené, nemá vplyv na jeho zákonnú povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ dovolaním, v ktorom žiadal zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov, lebo v danom prípade: a/ súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.) - nepodal totiž námietku zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O. s. p., b/ odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že jeho rozhodnutie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné, c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O. s. p.); o jeho povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého mu spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa v konaní domáha. Zároveň navrhovateľ navrhol, aby bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia a tiež navrhol konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Z obsahu dovolania navrhovateľa vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade položky 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodí, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktorá sa nemá spoplatňovať pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej povahu fakticky poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. nevyhovел a tento zamietol, pretože položku 17a sadzobníka ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej čl. 46 ods. 1.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa argumentáciou žalobcu, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti mu bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu nestotožňuje. Položka 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa naviac v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku uviedol, že nikdy nevyvylúčil možnosť, že záujmy

riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Z týchto dôvodov je Najvyšší súd Slovenskej republiky názoru, že navrhovateľ namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnene a preto jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. zamietol.

Ďalej dovolací súd ďalej skúmal, či dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1Cdo 122/2014, 1Cdo 264/2013, 3Cdo 310/2014, 3Cdo 534/2014, 4Cdo 229/2014, 4Cdo 235/2014, 5Cdo 295/2014, 5Cdo 311/2014, 6Cdo 120/2014, 6Cdo 304/2014, 8Cdo 132/2014, 8Cdo 133/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie navrhovateľa podľa § 237 a 239 O. s. p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 a § 142 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.